

Hei, vedlagt følger vårt høringsinnspill til NVE sin nasjonale ramme for vindkraft på land.

Vi er sterkt berørte av utbyggingen på Raskiftet i Hedmark, og utbyggingen på Kjølberget hvor vi har hytte like inntil, og beskriver også våre erfaringer fra prosessene herfra.

Vi er også aktive brukere av hytte i Grøndalen og Øvre Rendal / Unset og natur ellers i Rendalen kommune, hvor også Frank har mye slekt og har tilbrakt mye tid helt fra oppveksten! Regner oss derfor som direkte berørte av planene for område 56!

Mvh

Frank og Gry Norstad

Bosatt i Elverum

Høringsinnspill til NVS`s nasjonale rammeplan for vindkraftutbygging:

Nok er nok!

Innledningsvis noen av mine erfaringer som direkte berørt etter utbyggingen av vindkraftverk på Raskiftet og Kjølberget i Hedmark.

Videre noen betraktninger av konsekvensene av globale oppkjøp / investeringer i Norsk vindkraftindustri.

Hva er konsekvensen av at Norske politikere, statsforvaltning og kraftselskaper «Tenker globalt, og handler lokalt», mens utenlandske investorer som nå går inn i Norsk kraftindustri «Tenker lokalt, og handler globalt».

Dette vil si at man i Norge under dekke av bla. miljøfokus tenker globalt med fokus på strømmarkedet i Europa, og bygger ut vindturbinparker/-industri lokalt i Norge med tanke på eksport, men altså raserer kritiske og uerstattelige naturverdier på land!

Å etablere Norges kraftressurser som det «Grønne batteri» for Europa er dessverre i beste fall billedlig et lite AAA-batteri, mens Europas reelle behov er en massiv rekke seriekoblede lastebilbatterier!

De utenlandske investorene fra bla. Tyskland derimot; tenker lokalt – les; kynisk på seg selv / lokale Tyske interesser (her Stadtwerke München) og økonomi, og bygger ut andre steder!

Dette for å unngå de negative konsekvensene man har erfart i Tyskland av vindkraftutbygging på land, hvor erfaringene man har opparbeidet lokalt har ført til massiv motstand! Videre er det ingen tvil om at disse investorene aktivt søker å få tilgang til de Norske subsidiene de «grønne sertifikatene» utløser frem til 2035 – betalt av Norske forbrukere! Realiteten er at disse investorene er ute etter å «grønnvaske» sin skitne energiproduksjon (Kullkraftverk) med Norskprodusert kraft.

Konsekvensen av denne naive Norske politikken, er at utenlandske investorer nå presser på og investerer bla. i vindkraftverk i Norge. Derigjennom sikrer de seg økonomisk kontroll og inntektene!

Derimot vil de negative konsekvensene av denne hodeløse og forhastede utbyggingen vi opplever lokalt forbli lokale, ved naturødeleggelser, støy, gjennom lyd- og lysforurensning, helseplager ved lavfrekvent støy osv!

Vi sitter igjen med de økonomiske smulene; kontrollen over selskapene og brorparten av inntektene eksporteres!

Politikerne har pr. i dag IKKE sikret seg kontroll over slik naturressursindustri, eller mulighet til å skattlegge vindkraftindustrien på en relevant og rettferdig måte! Lokale/berørte kommuner må gis en mulighet til å gi slik industri en naturressursbeskatning som med godt monn veier opp for de negative konsekvensene man opplever lokalt! Beslutningene fattes i Oslo, mens de berørte av beslutningene befinner seg i distrikts -Norge! Følgelig må også mer tilfalle de lokale!

Lokale grunneiere og kommuner er på klassisk og systematisk vis blitt blendet av urealistiske lovnader om inntekter, kjøp av varer og tjenester i nærområdet, masse arbeidsplasser både i utbyggings- og driftsperioden, økt tilgjengelighet til naturen etter veiutbygging ets.

Erfaringene fra utbyggingen av Raskiftet og Kjølberget viser noe helt annet. Dette skjer ikke; nær ingen lokale arbeidsplasser eller inntekter, anbudsprosessene sikrer inntekter utenfor vår region (Det var stort sett svenske bilskilter vi så...), bommene er låst inn til det de definerer som industriområder!

Kulturminnet Finnskogleden er for all tid tapt i flere kilometers lengde! Utbyggerne tar seg til

rette på en uredelig og arrogant måte, og satser bevisst på at «går det så går det», og er tilvendt med at NVE stiller seg bak alt de foretar seg! «Det er jo gitt konsesjon». PÅ HVILKET GRUNNLAG?

NVE må innta en vesentlig hardere tilnærming!

Jeg tror Riksrevisjonen bør gå inn å se på koblingene i denne bransjen mellom politikere, forvaltning (OED og NVE) og kraftselskapene!

De grønne sertifikatene skaper kortsiktighet, og gjør sågar også at det som ventelig er urealistiske tapsprosjekter settes opp!

NVE har vindkart som viser at brorparten av Innlandet er lite egnet! Likevel bygges det ut!?

Den negative kostnaden (les: regninga) er på kynisk vis ment å skulle dekkes av Norske forbrukere.

Dette har kraftbransjen hatt en strategi for i lang tid, der de har ønsket å bli en del av det Europeiske kraftmarkedet, for derigjennom å få mulighet til å øke strømprisene radikalt!

Dette ser vi resultatet av nå, da vi har kwh pris på opp mot 90 øre sist vinter.

Argumentet er bla. at annet at kostnadene til kjøp av klimavotene knyttet opp mot utslippene fra kull-, olje og gasskraftverkene nede i Europa er så høye! Underlig med en slik argumentasjon, når vår naturbaserte kraft pr. definisjon gir nær null-utslipp.

Naturskadene vindkraftutbygging på land skaper vil derimot gi et vesentlig negativt klimaavtrykk både kort og langsiktig, ikke minst sett opp mot et kritisk naturmangfold!

Kraftbransjen fører et spill der man tapper og selger vannkraft, og argumenterer med lav fyllingsgrad uansett vær. Den reelle årsaken er at de eksporterer kynisk for å tjene penger selv ved svært lav fyllingsgrad i vannkraftmagasinene.

Nok en gang er det norske forbrukere (private og industri) som «sitter fast i ledningsnettet deres» som må lide og betale, og det skjer med politikernes velsignelse!

Hvorfor slikt hastverk med å bygge ut Kjølberget?

DE GRØNNE SERTIFIKATENE SKAPER ET UNØDIG HASTVERK OG LASTVERK!

Fristen knyttet til de grønne sertifikatene er en del, men jeg hevder at mye av hastverket i stor grad skyldes at utbygger Austri vind er blitt veldig bevisst på at Kjølberget må realiseres før de negative erfaringene og konsekvensene av etableringen av Raskiftet kommer frem til fulle!

Konsesjonsprosessene

NVE sin praksis med svært så «romslig» konsesjonsbehandling gjennom gjentatte runder/utvikling av prosjektet over flere år er meget uheldig, og har skapt mye frustrasjon!

Noe utbygger Austri vind bevisst har benyttet seg aktivt og strategisk av i sin prosjektutvikling!

Alt har syntes å ha vært greit av økninger og endringer etter den innledende konsesjonsbehandlingen.

I dette inngår økning av turbinhøyden til 230 meter, en 50% økning av produksjonsvolumet fra 40 MV til 60 MV. Behov for vesentlig kraftlinjeutbygging har vært kjent, men beslutningen/søknaden er strategisk skjøvet foran seg i tid fordi man vet at man stort sett vil få tillatelse til alt man har foretatt seg!

Man blir følgelig presentert **en vare**, mens det endelige produktet – **resultatet er noe helt annet!** Hvor finner vi ellers noe lignende ift. forvaltningens godkjenningssvilje?

Vi forventer at NVE for ettertiden inntar en langt mer restriktiv linje overfor utbyggerne enn den praksis vi har sett! Hvis ikke vil jeg tro det ulmende landsdekkende opprøret mot vindkraftutbygging på land vil ta helt av!

Så vidt markante endringer som i dette tilfellet burde aldri blitt godkjent, men i stedet blitt underlagt en helt ny gjennomgående behandling med fulle konsekvensanalyser! Saken er egentlig så graverende at det burde være en sak for Riksrevisjonens fokus!

Lokaldemokratiets behandling av Kjølberget-utbyggingen

Vår erfaring med Våler kommunestyres behandling gjennom hele prosessen er skremmende, og har vist en meget slett behandling gjennom hele prosessen!

Enkelte synes bevisst å ha omskrevet en vanlig tese til følgende; «*Mangel på kunnskap er makt!*» Årsaken til denne påstanden, ligger i det faktum at opprinnelig vedtak, og all etterfølgende saksbehandling synes å følge dette prinsipp!

Flere kommunestyrerepresentanter påstår seg sågar å ha nok kunnskap om saken, og har aktivt utestengt alle tilbud om tilførsel av balansert kunnskap fra de berørte partene!

I ettertid har imidlertid store dele av kommunestyret innrømmet at sitat; «*de hadde sovet i timen helt siden første behandling*»!

I tillegg er det blitt kjent at utbygger / Austri vind aktivt har truet kommunestyremedlemmer med trusler om erstatningskrav på ca. 265 mill hvis de ikke ga fortsatt dispensasjon! Dette selv om de faktisk hadde oversittet 3 års kravet i dispensasjonen ift. oppstart. Noe også Rådmannen i Våler med selvsyn har sett. Dette viser råskapen i bransjen!

Vetorett

Jeg må si meg fullt ut enig med de kommunene som tar til orde for at de vil ha vetorett i utbyggingsspørsmål for vindkraftverk i egen kommune!

Det er skremmende å registrere sentrale politikere sin manglende evne og vilje til å akseptere lokaldemokratiens synspunkter når de går på tvers av hva man sentralt ønsker.

Dette handler i bunn og grunn om sentrale politikere og forvaltningen sin manglende respekt overfor lokaldemokratiet, lokale myndigheter og fremfor alt lokalbefolkningens meninger – de som faktisk blir berørt!

Man fremholder i stedet den vanlige floskelen om at dette skal man løse med mer informasjon, større forankring og forståelse lokalt. Men, hva er det vi skal forstå?

Sentrale politikere og sentralforvaltning må nå akseptere kravet om lokal styringsrett i slike saker – det er de som vil få føle dette på kroppen!

Det er nettopp slike saker som gjør at motstanden har eskalert radikalt, og dessverre også bygger opp under den økende forakten for politikerne og sentralforvaltningen!

Man kan spørre seg om de bevisst ofrer distrikts-Norge som et middel for å "*gjøre seg gilde*" ute i Europa og overfor Tyske investorer!

Det edle i miljøsaken er dessverre «hacket» av en kynisk kraftbransje og dens lobby! Disse har et ensidig mål om inntjening, og har drevet ett uredelig spill lokalt overfor kommuner og grunneiere med dårlig økonomi!

Den kynismen vi oppfatter gjelder innenfor mange områder, og har dessverre ført til et økende sinne i distriktsbefolkningen!

De politiske partiene spiller kynisk på byene, og forsaker/lytter ikke til distrikts -Norge! Tidligere het det; "*By og land hand i hand!*", mens det vi oppfatter skjer i dag er snarere "*By mot land med knyttet hand!*"

Statkraft har fremholdt at de tror vindkraftutbyggingen på land har potensiale til å skape bråk/opprør à la Alta-utbyggingen, Mardøla og lignende saker for noen år

tilbake. Dette tror jeg er helt korrekt! Samtidig sier de også at vi produserer nok strøm!

Vi som er direkte berørte av den nylige utbyggingen på Raskiftet i Hedmark, og den pågående raseringen som foregår av kritisk natur i Kjølberget i umiddelbar nærhet i disse dager, har nå forstått hvilken naturrasering vindkraftutbyggingen representerer for nærmiljøet!

Dette er ikke-reversible naturinngrep! Inngrepene er permanente (veier med stor bredde og store skjæringer i terrenget, oppstillingsplasser, mastefundamenter, nye kraftlinjer, store tap av blant annet endel fuglearter, verneskog, sopper, lavarter osv.) Det man ønsker å oppnå med utbyggingene står over hodet ikke i forhold til hva nærmiljø og natur kan tåle hverken kort eller langsiktig, eller hva det Norske samfunn kan oppnå!

Dagens beskatningsregler legger heller ikke til rette for at man lokalt kan få inntekter som i noen grad oppveier ulempene og naturinngrepene!

Hva så med det utpekte område 56, nord i Hedmark, i kommunene Rendalen, Tolga, Engerdal, Os og Tynset?

NVE har i sitt planarbeid søkt etter områder med vindpotensiale, men fremfor alt også liten befolkningstetthet! Det er valgt ut vesentlige områder i tidligere Hedmark fylke, mens Oppland av en eller annen grunn er helt utelatt? Hvorfor?

Dessverre har NVE tatt ut områder av usedvanlig stor natur- og rekreasjonsverdi, og potensiale for turisme og inntekter lokalt i dette tilfellet. Dette kan IKKE aksepteres!

NVE sin rapport over egnede områder for utbygging av vindkraftverk var blant annet ment for å redusere slik motstand, men når man ser hvilke områder de har valgt ut er det lett å forstå motstanden denne har fått!

Det er rett og slett tragisk å registrere at NVE her på Innlandet har identifisert blant annet Nordre Hedmark / Nord-Østerdalens «indrefilet» som aktuell for vindkraftindustri – sentrale fjellområder i Rendalen, Tolga, Tynset, Os og Engerdal! Nær sagt noe av det flotteste vi har igjen av uberørt natur her på Innlandet av noe sammenhengende format, og av både lokal-, regional og nasjonal verdi!

Vindturbiner og kraftlinjer vil i slike områder synes på mange mils avstand, og er ikke forenelig med dette, og vil føre til en total ødeleggelse den estetiske verdien. En turistmagnet med potensiale som må beholdes uberørt for fremtiden! Dette er kritiske områder som ved en utbygging vil rasere natur og inntekstpotensiale for det lokale næringslivet som aktivt er i ferd med å utvikle turistproduktene i et langsiktig perspektiv!

Dette er områder med kritisk små næringsgrunnlag, og er svært sårbare for tiltak som kan redusere inntektsmulighetene og bo- og turismekvalitetene!

Historisk er også området besatt med en mengde svært gamle kulturminner og -miljø som er fredet – en utbygging vil forringe deres verdi kraftig – kulturminner av denne art er ikke forenelig med å være innbygd i et industriområde!

Dette er et område jeg, og mange med meg er oppriktig glade i!

Men, erfaringene hittil har dessverre virkelig gitt grunn til bekymring, da NVE og OED allerede har vist sin manglende forståelse ved å tillate utbygging på Raskiftet og Kjølberget på Finnskogen! De har fungert som lydlige verktøy for kraftbransjen! Utbyggingen på Kjølberget vil antagelig kullkaste de øvrige Finnskogkommunenes arbeide for å få Finnskogen inn på UNESCO sin verdensarvliste! Historieløsheten er skremmende! Deler av Finnskogleden, som kulturminne, er rasert. Hva sier dette om respekten for kulturminner og historiene rundt disse!

Landbaserte vindkraftanlegg er helt klart industriområder, og bør derfor også plasseres som nettopp dette – ved allerede utbygde industriområder – IKKE i vår flotteste natur!

Men, heller ikke her passer de, da eksempelvis iskast vil utgjøre en stor risiko for omgivelsene vesentlige deler av året!

Derfor bør prosessene om ytterligere landbasert utbygging stanses umiddelbart, og i stedet rette fokuset mot utvikling av vindkraftanlegg til havs!

Men, fremfor alt må man iverksett en prosess hvor våre vannkraftverk kan få fornuftige stimuli til modernisering – her er det svært mye å hente!

Den planlagte vindkraftutbyggingen i fastlands-Norge er i realiteten en Statssponset naturrasering uten sidestykke, og er på ingen måte klimanøytral! Politikerne og forvaltningsapparatet synes på vanlig måte primært å ville tekkes kraftselskapene og deres lobby, utenlandske interesser og kapitalkreftene.

Se på allerede gitte konsesjoner på nytt! Flere av disse er gitt på et sviktende og svakt grunnlag som IKKE stemmer med den reelle utbyggingen som skjer...hvor er tilsynet med denne utbyggingen? STANS denne utbyggingen NÅ!!

Tilbake står taperne som er ofret for en liten gruppe – Norsk natur og Norske forbrukere og industri!

Behold nasjonalt eierskap over Norske kraftressurser – ikke selg våre naturgitte ressurser, vårt gull!

Norge kan dessverre ikke redde verden alene, men vi kan dessverre alene ødelegge Norge og norsk natur på denne måten!

Stans galskapen umiddelbart!

Mvh

Frank og Gry Norstad

Direkte berørt av utbyggingene på Raskiftet og Kjølberget, samt sterke motstandere av rasering av Nord-Østerdalens flotte fjellområder!

